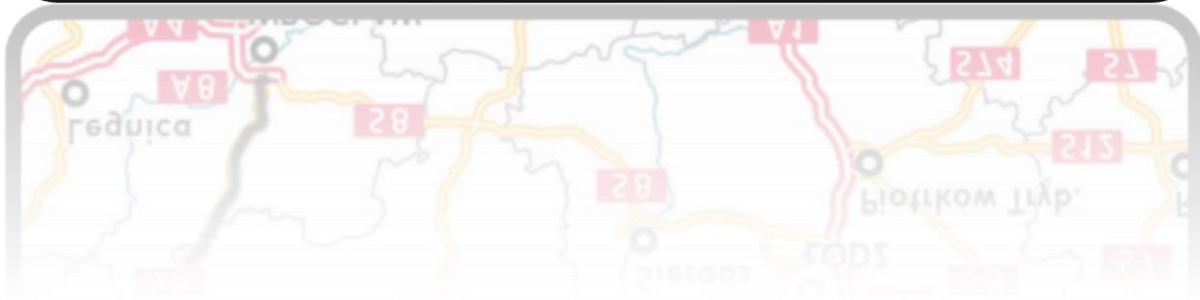
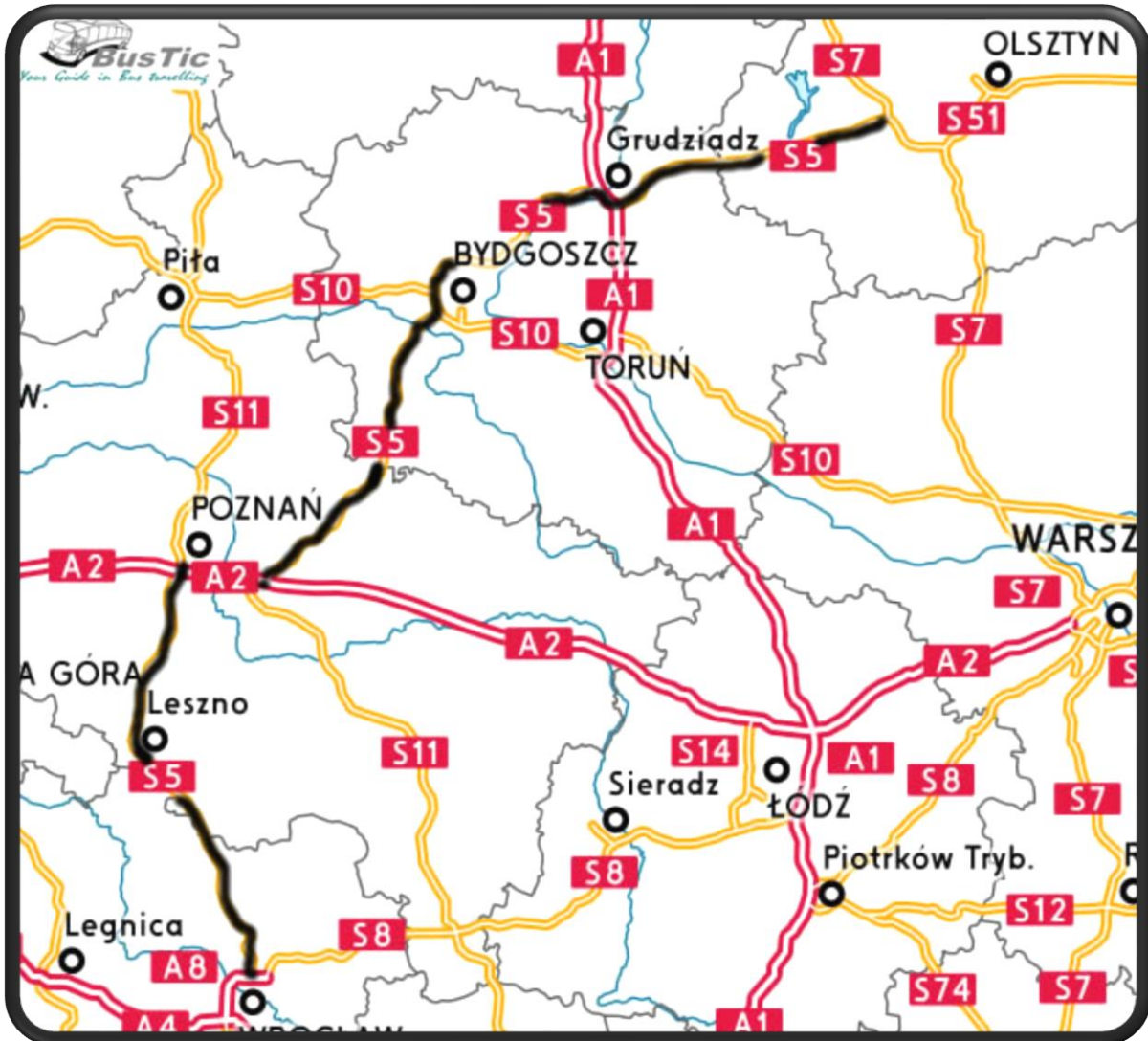

Autosnelweg S5

**Nowe Marzy – Wrocław
Wschodnia Obwodnica
Poznania**

- De S5 is een droga ekspresowa in Polen.
- De snelweg moet een noord-zuidverbinding gaan vormen tussen Nowe Marzy, even ten zuiden van Gdańsk en Wrocław via Bydgoszcz en Poznań.
- Diverse delen zijn al opengesteld voor het verkeer.
- De geplande lengte bedraagt circa 400 kilometer.

In aanleg

- Mielno - Gniezno-południe: 18 kilometer
- Poznań-zachód - Mosina: 16 kilometer
- Korzeńsko - Żmigród: 15 kilometer
- Żmigród - Trzebnica: 13 kilometer
- Trzebnica - Wrocław: 20 kilometer

Naam

- Het deel van de S5 bij Poznań heet ook wel de Wschodnia Obwodnica Poznania (WOP) - Oostelijke Rondweg Poznań.
- De bypass van Świecie is een enkelbaans droga ekspresowa, die ook als S91 bewegwijzerd is, omdat de DK1 (tegenwoordig: DK91) hier ook een stukje overheen loopt.

Routebeschrijving

- De weg moet bij Nowe Marzy beginnen, even ten zuiden van Gdańsk aan de A1.
- De weg moet dan in zuidwestelijke richting lopen, naar Bydgoszcz ± 360.000 inwoners, waarbij de bypass van Świecie al voltooid is (nu tijdelijk bewegwijzerd als S1).
- De weg loopt hier parallel aan de rivier de Wisła, door een gebied met voornamelijk weilanden.
- De huidige route van de DK5 gaat door Bydgoszcz, waarna de S5 al een stukje voltooid is tot het klaverblad met de toekomstige S10, de expressweg van Szczecin naar Toruń.
- De snelweg loopt dan vanaf Gniezno naar de oostkant van Poznań, om een dubbelnummering met de A2 tot aan de westkant van Poznań te krijgen.
- Hier kruist men ook de S11, de expressweg van Szczecin naar Katowice.
- Vanaf Poznań moet de weg via Leszno en Rawicz naar de noordkant van Wrocław lopen om te eindigen op de nieuwe bypass A8 van die stad.

Geschiedenis

- De S5 is een nieuwe snelweg zonder een lange geschiedenis. Het eerste deel opende rondom Śmigiel ten zuiden van Poznań in 2002.
- Later opende een deel rond Świecie aan het noordelijke einde, en in 2008 opende een stukje ten zuiden van Bydgoszcz.
- Op 17 december 2009 opende de zuidelijke bypass van Bydgoszcz voor het verkeer, wat dubbelgenummerd is met de S10.
- Op 4 juni 2012 opende het 35 kilometer lange traject van Gniezno naar Poznań-Wschód.
- Op 30 juli 2010 begonnen de werkzaamheden van 29 kilometer S5 rondom de stad Rawicz.
- Deze werkzaamheden moesten in september 2013 afgerond zijn, met een jaar vertraging, maar de aannemer ging in 2013 failliet.
- Dit project is in februari 2014 opnieuw aanbesteed en is uiteindelijk op 15 september 2014 opengesteld.

Nowe Marzy - Bydgoszcz

- Het gehele stuk in Kujawsko-Pomorskie is goedgekeurd.
- Dit zal tussen 2015 en 2020 aangelegd worden.
- Er komt een noordelijke rondweg bij Bydgoszcz, waarbij de huidige dubbelnummering S5/S10 ten zuiden van Bydgoszcz zal komen te vervallen.
- Er was lange tijd onduidelijkheid over de te kiezen route door of langs de stad, maar in juli 2010 kwam hier duidelijkheid over.
- In september 2014 begon de aanbestedingsprocedure van twee segmenten van de S5, tussen Nowe Marzy en Dworzysko (23,3 km) en van Dworzysko naar Aleksandrowo (22,4 km).
- In oktober 2014 gingen nog twee segmenten in aanbesteding, tussen Aleksandrowo en Tryszczyn (14,7 km) en Tryszczyn en Białe Błota (13,5 km)

Bydgoszcz - Gniezno

- In juni 2013 begon de aanbesteding van de S5 rond Gniezno (18,3 km), dit deel ging op 3 december 2014 in aanleg.
- In september 2014 begon de aanbesteding van 25,1 kilometer S5 tussen Jaroszewo (noordkant Żnin) tot de grens met Wielkopolskie.
- In oktober 2014 begon de aanbesteding van twee segmenten van Bydgoszcz tot Gniezno, namelijk van Białe Błota tot Szubin (9,7 km) en van Szubyn tot Jaroszewo (19,3 km).

Poznań - Rawicz

- Het deel tussen Poznań en Rawicz heeft een hogere prioriteit.
- Dit deel moet op relatief korte termijn in aanleg gaan.
- Op 30 juli 2015 werden de contracten getekend voor 16 kilometer S5 tussen het Węzeł Poznań-Zachód en Mosina (Głuchowo).
- Dit deel moet in november 2017 worden opengesteld.

Rawicz - Wrocław

- Op 31 juli 2014 werden de contracten getekend voor het traject van Korzeńsko tot Żmigród, dat 15 kilometer lang is.
- Dit is een design-buildcontract.
- Dit deel moet in oktober 2017 gereed zijn.
- Op 10 september 2014 werden de contracten getekend voor de aanleg van 20 kilometer S5 tussen Trzebnica en Wrocław.
- Dit traject moet in december 2017 opengesteld worden.
- Vervolgens zijn op 12 september 2014 de contracten getekend voor het 13 kilometer lange deel tussen Żmigród en Trzebnica, dat in december 2017 gereed moet zijn.
- Hiermee waren alle delen van de S5 tussen Rawicz en Wrocław gegund als design-buildcontract.
- De grootschalige aanleg begon in juni 2015.

Begin Nowe Marzy

Einde Wrocław

Lengte 400 km

 Kreuz: Węzeł Nowe Marzy	A1	>	S5
		>	

 Morks	S5
---	-----------

 Przechowo	S5
---	-----------

 Dworzysko	S5
---	-----------

 Kreuz: Węzeł Stryszek	S10	>	S5
		>	

 Kreuz: Węzeł Białe Błota	S10	>	S5
		>	

 121 Mieleszyn	S5
---	-----------

Mieleszyn

- Mieleszyn is een dorp in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, in het district Gnieźnieński.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Mieleszyn en telt ± 921 inwoners.

 129 Gniezno-Północ	S5
--	-----------

Gniezno - Algemeen

- Gniezno (Duits: Gnesen) is een stad in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, gelegen in de powiat Gnieźnieński.
- De oppervlakte bedraagt 40,89 km², ± 70.129 inwoners (2012).
- Gniezno was de (eerste) hoofdstad van Polen van het begin van de Poolse staat in 966 (in het algemeen wordt de doop van Mieszko I, de eerste vorst van Polen, in 966 als het begin gezien) tot 1039, toen Krakau de nieuwe hoofdstad werd.
- Tot op de dag van vandaag is Gniezno de hoofdzetel van de Katholieke Kerk in Polen.
- Tussen 1768 en de Poolse Delingen was Gniezno de hoofdstad van de provincie Gniezno.

Gniezno - Geschiedenis

- De naam Gniezno zou afkomstig zijn van het Poolse woord "gniazdo" (nest).
- Volgens een legende zwierf Lech, de legendarische stichter van de stam genaamd de Polanen, met zijn volk door het hedendaagse Poolse grondgebied op zoek naar een goede plek om zich te vestigen.
- Opeens zag hij een grote eik en daarin een adelaar in zijn nest.
- Lech besloot op deze plaats een nederzetting op te richten en nam de adelaar als symbool van zijn stam.
- De witte adelaar staat tot nu toe in de wapenschilden van zowel Gniezno als Polen.

- De eerste archeologische sporen van menselijke activiteit in het hedendaagse Gniezno komen uit het Paleolithicum terwijl de vroegste sporen van een Slavische nederzetting uit de 8ste eeuw komen.
- De gedocumenteerde geschiedenis van Gniezno begint in de 10de eeuw.
- Rond 940 was Gniezno al een belangrijk centrum van een heidense cultus en één van de hoofdvestigingen van de Piast-heersers.
- Het is echter niet duidelijk wanneer precies Gniezno de hoofdstad van Polen werd.
- In 966 vond in Gniezno de doop van Mieszko I plaats, de eerste historische hertog van de Polen.
- Daarom was het de formele doop van de hele staat.
- De volgende belangrijke gebeurtenis was het Congres van Gniezno, de vergadering van Mieszko's opvolger Bolesław I en Keizer Otto III van het Heilige Roomse Rijk in 1000.
- Tijdens het congres werd het Aartsbisdom Gniezno opgericht en de positie van Polen in Europa versterkt.
- Gniezno was ook de plaats waar de twee eerste Poolse koningen, Bolesław I en Mieszko II Lambert, werden gekroond.
- Gniezno en Poznań werden in 1038 door Bretislav I, de hertog van Bohemen, binnengevallen en verwoest en als gevolg daarvan verplaatste de volgende koning, Casimir I, de hoofdstad naar Krakau.
- Onder de heerschappij van Wladislaus Odonic versterkte Gniezno zijn positie en rond 1239 kreeg Gniezno stadsrechten.
- Nog drie andere koningen werden in Gniezno gekroond, Bolesław II in 1076, Przemysł II in 1295 en Wenceslaus II in 1300. Gniezno werd in 1331 door de Duitse Orde verwoest.
- Het werd in 1515 en 1613 door branden getroffen en later vielen de Zweden binnen tijdens de Pools-Zweedse Oorlogen in 1656 en 1707.
- Daardoor verloor de stad zijn voorname positie in het land.
- De crisis duurde tot het einde van de 18de eeuw, toen Gniezno de hoofdstad van de Provincie Gniezno werd.

- Als gevolg van de Tweede Poolse Deling in 1793 werd Gniezno een deel van het Koninkrijk Pruisen.
- In 1919 werd Gniezno dankzij de Opstand van Groot-Polen en de Vrede van Versailles weer aan Polen toegevoegd.
- Gniezno werd op 11 september 1939 door de Duitse troepen bezet tijdens de Tweede Wereldoorlog en op 21 januari 1945 werd de stad door het Rode Leger overgenomen.

134 Kłecko	S5
-------------------	-----------

Kłecko

- Kłecko is een stad in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, gelegen in de powiat Gnieźnieński.
- De oppervlakte bedraagt 9,61 km², ± 2712 inwoners (2005).

139 Woźniki	S5
--------------------	-----------

Woźniki

- Woźniki is een stad in het Poolse woiwodschap Silezië, gelegen in de powiat Lubliniecki.
- De oppervlakte bedraagt 70,42 km², ± 4420 inwoners (2005).

146 Łubowo	S5
-------------------	-----------

Łubowo

- Łubowo is een dorp in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, in het district Gnieźnieński.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Łubowo en telt ± 880 inwoners.

150 Czerniejewo	S5
------------------------	-----------

Czerniejewo

- Czerniejewo is een stad in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, gelegen in de powiat Gnieźnieński.
- De oppervlakte bedraagt 10,2 km², ± 2546 inwoners (2005).

159 Iwno	S5
-----------------	-----------

161 Kostrzyn 92	S5
-------------------------------	-----------

Kostrzyn

- Kostrzyn is een stad in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, gelegen in de powiat Poznański.
- De oppervlakte bedraagt 8,03 km², ± 8398 inwoners (2005).

163 Strumiany	S5
----------------------	-----------

171 Kleszczewo	S5
-----------------------	-----------

Kleszczewo

- Kleszczewo is een dorp in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, in het district Poznański.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Kleszczewo en telt ± 430 inwoners.

174 Kreuz: Węzeł Poznań–Wschód	A2	>	S5
		>	

A2 S5

170 Kreuz: Węzeł Krzesiny	S11	> Kórnik	S5
		>	

A2 S5 S11

Poznań - Algemeen

- Poznań ([ˈpɔznaɲ]? Geluidsfragment uitspraak (info / uitleg); Duits: Posen) is een stad in het westen van Polen.
- De stad ligt aan de rivier de Warta en telt 546.829 inwoners (2014), waarmee het de vijfde stad van het land is.
- In de wijde agglomeratie wonen ook nog eens een miljoen mensen.
- Poznań is de hoofdstad van het woiwodschap Groot-Polen en de voornaamste stad van de gelijknamige historische regio.

- Poznań is een van de oudste steden van Polen.
- In de 10de en 11de eeuw was het ook een van de belangrijkste centra van de net opgerichte Poolse staat.
- De eerste Poolse koningen werden ook in de kathedraal van Poznań, die de oudste van Polen is, begraven.
- Het was ook de eerste hoofdstad van Polen samen met Gniezno in de 11de eeuw en opnieuw in de 13de eeuw.

- Het is een belangrijke handels- en industriestad, die bekendstaat om haar jaarbeurzen.
- In 2008 vond de VN-klimaatconferentie plaats in de stad.
- In 2012 was Poznań een van de speelsteden voor het Europees Voetbalkampioenschap.
- Poznań is sedert 1518 door de bisschoppelijke academie Akademia Lubrańskiego een universiteitsstad en heeft een internationale luchthaven, de luchthaven Poznań-Henryk Wieniawski.
- Aan de 28 hogere scholen en universiteiten studeren 128,9 duizend studenten.
- De grootste onderwijsinstellingen zijn de Adam Mickiewicz-Universiteit met meer dan 50.000 studenten en de Technische Universiteit Poznań met meer dan 20.000 studenten.
- Met 4,1% (13,5 duizend mensen) (2013) heeft de stad de laagste werkloosheid van Polen.

Poznań - Geschiedenis

- De regio van Poznań werd voor de 7de eeuw na Christus bewoond door de Germaanse stammen van de Boergondiërs en Vandalen.
- Daarna vestigde de West-Slavische stam van de Polanen zich er, naast hun nederzettingen in de streek rond Gniezno.
- Uit deze stam zou het hertogdom Polen van het geslacht van de Piasten voortkomen. De stad behoort tot de oudste steden van Polen.
- In de 10de eeuw werd in Poznań de eerste Poolse kathedraal gebouwd en de eerste vorsten van de Piastendynastie werden hier begraven.
- In 1253 werd Poznań een stad met Maagdenburger recht, en Duitse handelslieden vestigden zich er.
- In de 16de eeuw beleefde de stad haar grootste bloei.
- In die tijd verdween een groot deel van de Duitstalige burgerij, vooral toen zij was overgegaan tot het lutheranisme en dit geloof aan het einde van de eeuw werd verboden.
- De Dertigjarige Oorlog en de Noordse Oorlog ontvolkten de stad nog meer.
- Sinds 1611 bezat het Jezuïetencollege in de stad het recht van promotie, terwijl de studenten van de bisschoppelijke Lubranski-Academie in Krakau aan de Jagiellonische Universiteit hun promotie en graad moesten bewijzen in een examen.
- Tussen 1719 en 1753 vestigden zich veel Duitse boeren en ambachtslieden uit het bisdom Bamberg zich rondom en in de stad en haar directe omgeving.
- Deze katholieke Bambrzy (Posener Bamberger) gingen grotendeels op in de Poolse katholieke meerderheid door assimilatie en onderlinge huwelijken, maar hun folklore en klederdracht worden tot vandaag in ere gehouden door de Poolse bevolking van de stad en haar omgeving.
- De stad kwam bij de derde Poolse Deling (1793) als deel van Zuid-Pruisen bij Pruisen, maakte van 1807 tot 1813/1815 deel uit van het napoleontische Hertogdom Warschau en behoorde sinds 1815 weer tot Pruisen als ambtelijk en militair centrum en hoofdstad van de provincie Posen, sinds 1871 tot 1919 een provincie van het Duitse Rijk.
- De bevolking van de stad was inmiddels voor bijna de helft Duitstalig geworden (45% in 1910).
- Aanvankelijk vormden de Joden een belangrijk deel van de Duistaligen, maar hun aantal nam van een tiende van de bevolking door emigratie sterk af.
- Vanuit de stad werkte een Ansiedlungskommission om het dalende aandeel Duitsers te compenseren met kolonisatieprogramma's.
- Grootgrondbezit werd daartoe opgekocht en verkaveld om Duitstalige boeren vast te houden die uit de provincie wilden emigreren, en boeren als nieuwe bewoners aan te werven uit andere delen van het Duitse en ook het toentertijd aangrenzende Russische Rijk.

- Conform het Verdrag van Versailles werd de stad in 1919 weer Pools, toen zij als Poznań aan de Republiek Polen toeviel, samen met het grootste deel van de gelijknamige Pruisische provincie.
- Het grootste deel van de Duitstaligen vertrok en de meeste rooms-katholieke Duitsers, als regel tweetaligen, noemde zich voortaan Pool. In 1930 gaf zich nog maar 5% als Duitser op.
- Tijdens de nationaalsocialistische bezetting van Polen tussen 1939 en 1945 werd de provincie geannexeerd onder de naam Gau Wartheland en nam een deel van degenen die voor 1919 Duits staatsburger waren geweest, in verschillende ranggradaties de status van 'Duitser' aan.
- Samen met de Rijksduitsers, die in dienst van de bezettingsautoriteit in het "Wartheland" gedetacheerd werden, kwamen zij op 28,3% (1 april 1944). Ondertussen kostte de nationaalsocialistische terreur vele Polen het leven.
- De Poolse maatschappelijke bovenlaag, voor zover niet vermoord of geïnterneerd, werd uitgewezen naar het Generaal-Gouvernement Warschau.
- De Duitsers werden op hun beurt na de invasie van het Rode Leger vanaf 1945 verdreven, voor zover zij al niet gevlucht waren.

- Op 28 juni 1956 vonden hier de eerste protesten plaats tegen het communistische regime in Polen.
- Arbeiders van de Jozef Stalinfabrieken begonnen de opstand, die spoedig keihard werd neergeslagen.
- Officiële bronnen spreken over 74 doden, waaronder een jongen van 12 jaar oud.
- Het werkelijke dodental wordt over het algemeen aanzienlijk hoger geschat.
- Bijna duizend mensen raakten gewond.
- Deze protesten zouden een maand later een van de aanleidingen voor de Hongaarse Opstand vormen.

Poznań - Bezienswaardigheden en cultuur

- Sint-Petrus-en-Paulusbasiliek
 - Groot Theater in Poznań
 - Raadhuis van Poznań op de Oude Markt
 - Muzeum Narodowe, nationaal museum
 - Raczynskibibliotheek
 - Het voormalige Residenzschloss, door Franz Heinrich Schwechten tussen 1905 en 1910 gebouwd in opdracht van de Duitse keizer Wilhelm II
 - Vesting Poznań, een van de grootste vestinggordels van Europa
 - Stary Browar winkelcentrum, verkozen tot mooiste ter wereld in 2005.
 - het Collegium Minus van de Universiteit, tussen 1905 en 1910 als Königliche Akademie door Eduard Fürstenau gebouwd
 - de Opera in 1910 gebouwd door Max Littmann.
-
- Poznań is rijk aan monumenten, die vooral zich in de Oude Stad bevinden en op Ostrow Tumski, het eiland van de kathedraal.
 - Er is ook een Koninklijk-Keizerlijke Route opgesteld die toeristen langs de belangrijkste monumenten leidt. in de stad zijn 25 musea.
 - Zo is er het Nationaal Museum met kunst op Plac Wolności.
 - Op de Oude Markt is er een militair museum, een archeologisch museum, een museum van muziekinstrumenten en ook het Raadhuis heeft een museum over de stad.
 - Op de citadel zijn verschillende oorlogsmusea te vinden.
-
- Archeologisch onderzoek heeft het belang voor de Poolse staat in de 11de eeuw van Ostrow Tumski getoond.
 - Het eiland wordt ook een van de mogelijke plaatsen genoemd waar de eerste Poolse koning Mieszko I het christelijke geloof aannam.
 - In de kathedraal is vooral de Gouden Kapel indrukwekkend, die een monument en begraafplaats vormt voor de eerste twee koningen van Polen.
 - Ook de Poolse paus Johannes Paulus II benadrukte ooit bij zijn bezoek aan de kathedraal: "Polen begon hier."
 - De rest van het kathedraaleiland bestaat onder andere uit het Bisschoppelijk Paleis, een museum met religieuze kunst en huizen van geestelijken alsook andere kerken.
 - In 2014 zal een interactief museum over het kathedraaleiland worden geopend.
 - In 2012 werd al een archeologisch reservaat geopend.

- Inwoners van de stad zoeken hun rust vaak aan het kunstmatig meer Malta in het oosten van de stad, gebouwd in 1952.
- Aan de ene kant zijn er skischansen en sleeën, aan de andere kant moderne thermen en zwembaden. Op het meer zelf kan geroeid worden.
- Het Maltameer doet ook vaak dienst als kwalificatieplaats voor diverse roeidisiplines voor Olympische Spelen of andere grote wedstrijden.
- Dit hele recreatiedistrict is uniek in Polen, en misschien zelfs in Europa.
- Jaarlijks eind juni en begin juli is er ook een groots theaterfestival.
- Op 11 november vieren de inwoners de straat van de heilige Sint-Maarten met een grote parade met Sint-Maarten aan het hoofd.
- Op deze dag staan overal bakkers met de speciale Sint-Maarten gebakjes.
- De stad telt vele restaurants en cafés, die vooral rond de Oude Markt te vinden zijn.

159 Węzeł Komorniki - Poznań-Grunwald	S5
--	-----------

153 Kreuz: Węzeł Poznań-Zachód	A2	> Berlin	S5
	S11	>	

Konarzewo	S5
------------------	-----------

Konarzewo

- Konarzewo is een dorp in de Poolse woiwodschap Groot-Polen.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Dopiewo en telt ± 1400 inwoners.

Stęszew 32	S5
-------------------	-----------

Stęszew

- Stęszew is een stad in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, gelegen in de powiat Poznański.
- De oppervlakte bedraagt 5,63 km², ± 5248 inwoners (2005).

Mosina	S5
---------------	-----------

Mosina

- Mosina is een stad in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, gelegen in de powiat Poznański.
- De oppervlakte bedraagt 13,58 km², ± 12.107 inwoners (2005).

 Kaczkowo	S5
--	-----------

 Bojanowo	S5
--	-----------

Bojanowo

- Bojanowo is een stad in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, gelegen in de powiat Rawicki.
- De oppervlakte bedraagt 2,34 km², ± 3003 inwoners (2005).

 Rawicz 36	S5
--	-----------

Rawicz

- Rawicz is een stad in het Poolse woiwodschap Groot-Polen, gelegen in de powiat Rawicki.
- De oppervlakte bedraagt 7,81 km², ± 21.398 inwoners (2005).

 Korzeńsko	S5
--	-----------

 Żmigródek	S5
---	-----------

 Żmigród	S5
---	-----------

Żmigród

- Żmigród (Duits: Trachenberg) is een stad in het Poolse woiwodschap Neder-Silezië, gelegen in de powiat Trzebnicki.
- De oppervlakte bedraagt 9,49 km², ± 6630 inwoners (2005).

 Sanie	S5
---	-----------

 Krościna	S5
--	-----------

 Prusice	S5
---	-----------

Trzebnica	S5
------------------	-----------

Trzebnica

- Trzebnica (Duits: Trebnitz) is een stad in het Poolse woiwodschap Neder-Silezië, gelegen in de powiat Trzebnicki.
- De oppervlakte bedraagt 8,35 km², ± 12.159 inwoners (2005).
- Tot 1945 behoorde de stad tot Duitsland.

Krynitzno	S5
------------------	-----------

Kreuz: ????	A8	> Wrocław	S5
		>	